

In je **KRACHT** blijven op de school

Klingerberg is een 'impulsrijk' in Blerick-Venlo. Basisschool De Klingerberg telt 26 verschillende nationaliteiten en is de 'microkosmos' van een samenleving die mensen die in een andere postcode wonen nauwelijks kennen. **Vandaag een verhaal over speciale weerbaarheidstrainingen die kinderen hier krijgen.**

door **Johan van de Beek**

**„Zet je verstand aan.”
„Denk na voordat je iets doet.”
„Laat controle zien.”
„Laat balans zien.”**

Jos Kleijnen, coach en trainer, staat in een zaal van basisschool De Klingerberg in Blerick-Venlo. Om hem heen jongens uit groep 7 en 8 van de school - de oudsten - met blote voeten in op de grond gelede hoepels. Ze moeten in hun cirkels blijven, wat er ook gebeurt. Zij krijgen vandaag de tweede les uit een reeks onder het motto 'gevaarsbeheersing'. Er zijn niet heel erg veel basisscholen in Limburg waar 'gevaarsbeheersing' wordt gedoceerd. Op de Klingerberg wel. En, zegt onderwijzer Jos 'meester' Jos Verkoekien, het werkt. En... het is nodig.

De jongens hebben allemaal een ballon gekregen die ze hebben opgeblazen en waar ze met stift hun naam op hebben gezet. Lars. Vuk. Milan. Issa. Davey. Tygo. Enz. Op de Klingerberg zitten jongens en meisjes met ouders die oorspronkelijk uit Servië, Turkije, Marokko, Afghanistan, Egypte en tal van andere landen naar Limburg kwamen. Hier zijn ze allemaal kinderen.

'Kleurenblind' en uiteindelijk allemaal *Blerickers*, zegt meester Jos. Die ballon met de naam erop is belangrijk. Straks zullen Jos Kleijnen, meester Jos en oud-leerling Dylan (die vanuit het Blariaicum, de school voor voortgezet onderwijs, zomaar op bezoek is en een handje helpt) met kussens proberen de jongens - letterlijk - uit balans te 'slaan'. De jongens moeten de ballon beschermen door hem met een arm tegen het lichaam te klemmen. Met de vrije arm moeten ze de regen van 'kussenaanvallen' pareren en hun gezicht beschermen terwijl ze gelijktijdig in de cirkel moeten blijven. Wie de ballon verliest of kapot knipt is 'uit'. Welkom bij de *chickenfight*.

Het komende uur zal van iedereen; beide Jossen, Dylan en de jongens van groep 8, het uiterste vergen in fysieke zin. En vaak ook in emotionele. Na een uur gevaarsbeheersing, zegt Kleijnen, ben je meestal doorweekt. Kapot.

De jongens groeten Kleijnen, vlak voordat het 'gevecht' begint, met de lichte buiging van hoofd en bovenlichaam die refereert aan verge-



Kinderen van basisschool De

Klingerberg in actie tijdens de weerbaarheidstraining. Op de achtergrond: Jos Kleijnen.

foto Stefan Koopmans

lijkbare uitingen van respect uit Aziatische sporten als judo en karate. Respect is hier dit uur een basisbegrip. Kleijnen herhaalt nog eens waar de jongens op moeten letten:

**„Verdedig jezelf.”
„Concentratie.”
„Beheersing.”
„Volhouden, niet opgeven.”
„Laat je niet opfokken.”**

Tygo luistert niet. Die praat, tegen de jongen die naast hem staat. En hij houdt zijn ballon niet vast, maar hij speelt er een soort volley-

bal mee. Hij is 'uit', al voor de *chickenfight* is begonnen en mag, elders in de ruimte, op een formulier opschrijven wat hij (nog niet) heeft geleerd. Meester Jos gaat even bij hem zitten en legt Tygo, geduldig en heel rustig formulerend, uit waar hij op moet letten. Intussen is het 'gevecht' begonnen. Dit is fysiek. Jongens communiceren vaak fysiek, met hun lichaam. Via die 'taal' krijgen ze nu informatie toegespeeld. Kleijnen, geassisteerd door Dylan en meester Jos gaan met de kussens rond en proberen alles om de jon-

gens uit evenwicht te brengen. Tygo mag terug en doet ook weer mee, geconcentreerd nu. De sfeer is aanvankelijk een beetje lacherig, maar terwijl de *chickenfight* vordert, neemt ook de ernst toe. Niemand wil 'uit', niemand wil zijn ballon verliezen. Het beschermen van de ballon, zal Kleijnen later uitleggen, is emotioneel gezien een oefening in het omgaan met druk en niet zelf tot agressie over te gaan. Deze oefening, ontwikkeld door Kleijnen als een kinderversie van het SPEAR-systeem (zie kader), zal later dit jaar nog gevolgd worden

door lessen in het kader van *Rots en Water*, een van oorsprong Nederlandse methode die inmiddels wereldwijd wordt toegepast om 'psycho-fysieke weerbaarheid' te bevorderen. Door kinderen te trainen in het omgaan met geweld en agressie, zijn ze beter voorbereid op 'de straat'. Het project is seksespecifiek, jongens en meisjes krijgen gescheiden les. De resultaten zijn, zo blijkt uit verschillende internationale studies, verbluffend positief. Kinderen die de trainingen hebben gehad, zullen zich buiten de school minder schuldig

maken aan pesten, vechten, vandalisme en (groeps)agressie, dan ongeïntende kinderen. In de *chickenfight* zijn intussen rollen herverdeeld. De kussens worden nu ook gehanteerd door de jongens zelf. Klasgenoot tegen klasgenoot. Dat luistert nauw. Als Kleijnen zegt dat je drie keer met een kussen mag 'meppen' naar een klasgenoot die op een been (in kraanvogelstand) balanceert zich probeert te verweren, dan is het ook drie keer. Niet vier. Vuk en Milan vliegen eruit. Ook zij krijgen van meester Jos nog eens rustig te horen wat ze verkeerd heb-

ben gedaan. Milan heeft geschreeuwd en gescholden. Dat getuigt niet van respect en beheersing. Kleijnen stopt de training even en zegt:

**„Accepteer dat je kunt verliezen.”
„Doe niet overdreven als je wilt.”
„Blijf in je kracht.”**

Vuk en Milan komen terug in de kring. Milan loopt op de jongen af voor wie hij te weinig respect toonde. Hij steekt de hand uit. Die wordt geaccepteerd. De hele groep applausseert. Een ontroerd moment.

Later, in de nabespreking, wordt leerling voor leerling besproken. Wat goed ging en wat niet. Onderwijzeres Ange van de Pas, die binnenkort met de meiden van de Klingerberg zal gaan trainen, schuift ook aan. Dit is geen gewone school. Het hele korps onderwijzers en onderwijzeressen, is doordrongen van 'de missie'. In deze impulsieve met zijn vaak negatieve imago, wordt een generatie gemodelleerd volgens methoden die, soms intuïtief, zijn bedacht. Meester Jos en Ange werken niet met straffen. Kinderen uit de groepen 7 en 8 zet je niet op de gang en laat je niet strafregels schrijven. Die leg je uit waarom iets wel of niet kan. En als je dat maar lang en goed genoeg doet, krijg je hun loyaliteit. En dan ligt de wereld open.

Dylan vandaag kwam uithelpen was geweldig. Misschien was er niemand thuis, geen ouder die op hem wachtte. Dan is het goed dat hij naar de Klingerberg komt. Alle oud-leerlingen zijn welkom op de school. Je maakt de mooiste dingen mee. De bel die gaat bij Ange, met Pasen. Staat er een familie voor de deur met eten. Veel eten. Omdat ze zo goed is voor hun dochter. Ange: „Soms voeden de kinderen hun ouders op.” Meester Jos zag vorig jaar een oude bekende in de hal staan. Zoon van een Ossie (Oost-Duitser) die eigenlijk vond dat zijn kind handarbeider moest worden. Jos overtuigde hem dat de jongen meer kon en help met studiefinanciering aan te vragen. De jongen ging studeren werd architect. Een kampioen. En toen stond hij, vorig jaar, in de hal van de Klingerberg. Met een fles whisky voor meester Jos. Hier is het allemaal begonnen, had hij gezegd.

SAMEN LEVEN
DOSSIER:
BERICHTEN UIT EEN ANDERE POSTCODE